

OBJAVLJENO NA SPLETNI STRANI

RADOVLJICA – ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA

POROČILO O »ZELENIH/TRAJNOSTNIH« KAZALNIKIH TURISTIČNE DESTINACIJE

Občina Radoljca se je v letu 2019 vključila v **Zelena shema slovenskega turizma (ZSST)**, z namenom, da s pomočjo mednarodno priznanega orodja za razvoj zelenih destinacij vzpostavi **trajnostni model turizma**, ki bo valoriziral potencialne (naravne, družbene, kulturne) in jih povezal v edinstveno ponudbo nove turistične destinacije RADOVLJICA.

V okviru postopka certifikacije za pridobitev znaka SLOVENIA GREEN DESTINATION, ki je sestavni del Zelene sheme, smo zbrali podatke o obstoječem stanju in odgovorili na 114 vprašanj – STANDARD, ter izpolnili 67 INDIKATORJEV (kazalnikov) v t.i. Indicator report poročilu. V slednjem je destinacija izpostavila ključne značilnosti, ki so v nadaljevanju kratko povzete. V naslednjem obdobju bomo vzpostavili sistem merjenja kazalnikov s ciljem, da stanje spremljamo in preko sprejemanja ustreznih ukrepov dolgoročno načrtno ohranjamo oziroma izboljšujemo.

Destinacija ima bogato premično, nepremično in nesnovno dediščino. Za področje turizma so najpomembnejši in najbolj izkoriščene te danosti:

- **mestno jedro Radoljice** in trško jedro Kroke z zaščitnimi stavbami ter tehniško dediščino v Kropi. V obeh krajih se premična dediščina območja nahaja in je obiskovalcem na ogled v muzejih.
- **Bazilika Marije Pomagaj na Brezjah** z urejenim parkom je največje romarsko središče v Sloveniji
- **arheološka najdišča**, od katerih so najbolj poznane ruševine dveh gradov (Grad Kamen in Pusti grad), poleg tega pa so na območju tudi starejša grobišča, jamske postojanke, villa rustica, ki predstavljajo potencial za nadaljnji turistični razvoj. Nekaj te dediščine je povezane v tematske poti (npr. Lambergova pot Begunje)
- **cerkve in kapele** z ohranjenimi srednjeveškimi poslikavami, gotsko in baročno umetnostjo ter lokacijami na izjemnih razglednih točkah (npr. Sveti Peter nad Begunjami)
- **izredno pestra dediščina v vaseh**; vaško jedro Kamne Gorice je zaščiteno, posamezne domačije na podeželju pa predstavljajo odlično dopolnitev in motiv za kolesarske poti, pohodništvo ter izlete v naravo.
- **nesnovna dediščina**, ki je priložnost za butične produkte (lectarstvo, čebelarstvo) in izjemne prireditve, ki jih navdihuje tradicija (gregorjevo, Festival Avsenik)

Podroben popis kulturne dediščine je zapisan v Analizi stanja kulturne dediščine.

Posebna danost je narava, ki vključuje planoto Jelovico, Lipniško dolino, dolino reke Save s sotočjem Save Dolinke in Save Bohinjke, Radovljiška ravnina (imenovana tudi Dežela) ter greben Begunjščice, ki je zelo priljubljen pri planincih.

Posebna prednost destinacije je njena lokacija, saj se destinacija nahaja v neposredni bližini turistično bolj prepoznavnega Bleda in Triglavskega narodnega parka ter je del območja UNESCO MAB. Lokacija direktno ob glavnih prometnih povezavah (avtocesta, železniška proga, bližina letališča in mejnih prehodov) ji zagotavlja enostavno in hitro dostopnost.

Aktivno počitnikovanje je tudi eden izmed glavnih stebrov turistične ponudbe destinacije Miren Kras, na ta način usmerjamo obiskovalce in tudi domačine na označene pohodniške poti in na obisk znamenitosti.

Osrednji kraj destinacije je Radovljica, ki velja za **enega najlepših mestnih jeder v Sloveniji** in se pozicionira tudi kot najslajše slovensko mesto, saj je od nekdaj poznano po čebelarstvu, vedno bolj pa tudi po čokoladi. Poleg Radovljice so turistični kraji še **Brezje (največje romarsko središče v Sloveniji)**, **Kropa** (tradicija kovaštva), **Begunje na Gorenjskem** (rojstni kraj bratov Avsenik) in **Lesce** (kamp Šobec).

Radovljica je destinacija s 18872 prebivalci, katere obseg je 119 km², njena najvišja točka pa je Begunjščica, ki meri 2060 m. Med naravne površine – kopenska narava spadajo neintenzivne kmetijske površine, gozd, mokrišča, nizka vegetacija in neporaščene površine. Te površine skupaj predstavljajo 85,73% destinacije. Natura 2000 – 16,56% površine destinacije je v območju Natura 2000. Območje Nature 2000 je predvsem na severnem in jugozahodnem delu destinacije. Na severnem delu v območju Karavank ter na jugozahodnem delu v območju Jelovice¹. Od površin kopenske narave je **33,52% varovane (Natura 2000 + Naravne vrednote)**². Po namenski rabi v Prostorskem redu občine Radovljica je 88,76% površin opredeljenih kot nestavbno (kmetijsko, gozd in vode). Za najbolj obremenjene in najbolj izpostavljene točke načrtujemo posebne ukrepe za preprečevanje negativnih vplivov turizma na naravo. Med najbolj občutljiva področja sodijo **gozdovi, reka Sava ter pohodniške in kolesarske poti**. Občina ima sklenjene **pogodbe o vzdrževanju** pohodniških poti z lokalnimi društvi, ki redno spremljajo stanje na terenu, poročajo in predlagajo ustrezne ukrepe. To velja tudi za **lovske družine**, ki delujejo na območju občine.

Destinacija ima 184 nastanitev, skupaj **3787 ležišč**, od tega 1.952 v klasičnih nastanitvah (sobe, apartma, hotel) in 1.835 v kampih.

Destinacija ima zaradi izjemno **ugodno klimo**, geostrateške lokacije in raznolike ponudbe odlične pogoje za razvoj **celoletnega turizma**.

V destinaciji Radovljica deluje veliko turističnih društev, ki skupaj z občino in zavodom za turizem skrbijo za negovanje tradicije in s katerimi sooblikujemo številne dogodke. Med največjimi je **Festival čokolade ter gastronomski »Okusi Radol'ce«**.

V **anketi obiskovalcev**, v kateri smo zabeležili visoko stopnjo zadovoljstva s trenutno pestrostjo in kakovostjo ponudbe destinacije Radol'ca (kar 97% gostov je s ponudbo zelo zadovoljnih), je največ

¹ Vir podatkov območja Natura 2000 je Agencija RS za okolje.

² Vir podatkov je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Agencija RS za okolje.

pohval je bilo poudarjeno lepo mesto, mir, čistočo.

Obiskovalci imajo pri nas tudi veliko priložnosti za opazovanje živalstva in rastlinstva saj destinacijo odlikuje izjemna **biodiverziteta**, tu prevladujejo gozdovi in zelenje, večinoma v območju **NATURA 2000**.

V destinaciji se nahaja **261 zgodovinskih zaščiteneh stavb** – registriranih v registru kulturne dediščine SITULA. Tu so vštete cerkve, vile, domačije, pa še **215 spomeniških krajev in objektov** - kapel, spomenikov, vojaških pokopališč. Destinacija ima v SITULI **12 zaščiteneh naselij**, kjer se ohranja tradicionalna arhitektura in kjer so s prostorskimi akti omejeni posegi v prostor. Hkrati je registriranih **26 drugih objektov in naprav**, ki pomembno zaznamujejo tradicionalno kulturno dediščino – mostovi, lesene rake. Poleg uradno zaščiteneh enot kulturne dediščine, je v destinaciji tudi na stotine ohranjenih zasebnih elementov tradicionalne arhitekture, ki dajejo temu prostoru poseben čar in ga močno zaznamujejo.

Destinacija ima kar **12 muzejev**.

Destinacija je lahko dostopna. Destinacija spodbuja okolju prijazna, brezogljčna popotovanja znotraj in med sosednjimi destinacijami. Destinacija je izredno **varna**. Prav tako nikoli doslej ni bilo zaznanih primerov nezakonitega lova ali prodaje zaščiteneh živali.

Zavedamo se zelenega kapitala, ki ga občina premore in to dragoceno dediščino želimo preko trajnostno naravnane razvoja na vseh področjih, vključno s turizmom in s tem upoštevanjem smernic Zelene sheme ohraniti za bodoče rodove.

Na podlagi vzpostavitve kazalnikov v Zeleni shemi, bomo nekaj ključnih izpostavili in redni spremljali ter letno objavili rezultate na spletni strani destinacije ter o njih obvestili vodstvo/organe občine.

Radovljica, december 2019

Nataša Mikelj
Zelena koordinatorka